

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 889
din 03.12.2019

Dosar nr.: 211/2019

Petiția nr.: 2069/15.04.2019

Petent: Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare "Mikó Imre"

Părți reclamate: Societatea Antena 3 S.A.

.....

Obiect: declarații discriminatorii la adresa persoanelor de etnie maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

- Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare "Mikó Imre" – Sfântul Gheorghe, str. Presei nr. 4, Biroul Hub nr. 22, județ Covasna, cu adresa de corespondență în Sfântu Gheorghe, str. Martinovics Ignac, nr. 2, Județ Covasna, reprezentată de președinte ....

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

- Societatea Antena 3 S.A. cu sediul în București, Bd. Dimitrie Pompeiu, nr. 9-9A, Iride Bussines Park, Clădirea 14, parter Sectorul 2, cu sediul procesual ales la S.C.A. Cozmaciuc, Puiu și Asociații, cu sediul în București, str. A. P. Cehov, nr. 2, et. 2, ap. 6, Sector 1, reprezentată legal de director general ....
- .....

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Declarații în cadrul unei emisiuni TV care, prin efectele ei, ar crea un mediu ostil și ar supune unui tratament injust și discriminatoriu comunitatea maghiarilor din România

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 2069/15.05.2019 și 2661/15.05.2019, a citat părțile pentru data 10.06.2019 fiind prezent avocatului primului reclamat. Părțile reclamate au formulat puncte de vedere comunicate petentului.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta, o asociație care are printre scopuri protecția drepturilor minorității etnice maghiare față de orice formă de discriminare, respectiv asigurarea drepturilor tuturor persoanelor, inclusiv a celor care aparțin minorității etnice, sesizează C.N.C.D. cu privire la afirmațiile moderatorului de la postul de televiziune reclamat, la emisiunea "Punctul de Întâlnire" din data de 27.02.2019, apreciind că afirmațiile părții reclamate sunt de natură a aduce atingere dreptului la demnitate a comunității maghiare din România.

7. Printre temele abordate, s-a făcut referire și la congresul bianual ținut la Cluj-Napoca de către Uniunea Democrată a Maghiarilor din România. În cadrul congresului s-a adoptat o hotărâre privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România.

8. *...sare si.....liderul unui partid absolut rușinos, care acum câteva zile într-un congres ținut la Cluj- Napoca și-a adoptat drept drapel oficial drapelul Ungariei. Este o rusine fără margini ce face UDMR-ul și coarda pe care ei o întind este prea lungă. Faptul că un partid creat pe criterii etnice, care a primit în România privilegii imense financiare, economice, politice, de absolut toate naturile să vină să spună că nu este partid românesc și să adopte steagul Ungariei drept steag oficial al UDMR, este o jignire, un comportament mizerabil și este, aș spune o ofensă adusă în egală măsură românilor și maghiarilor care trăiesc în această țară. Etnicii maghiari din această țară sunt cetățeni români și orice stat civilizat european trebuie să se bucure de respectul cetățenilor lor. Dacă nici măcar acest minim efort nu-l putem face să respecte drapelul național al României, ei ca cetățeni români. E adevărat ca mulți dintre ei sunt și cetățeni maghiari, dar ca cetățeni români, ca oameni ce s-au născut în Transilvania, ca oameni care au avut imense privilegii din partea statului român: au fost miniștri, sunt parlamentari, au încasat bani atât de mulți de pe urma acestor funcții, în administrația centrală și locală, și tu spui acum că steagul tău oficial de partid românesc reprezentat de parlament este steagul Ungariei. E o rușine și sper ca acest partid a lui Kelemen Hunor de a se retrage Ordonanța 7 să fie urmat de politicienilor din Parlamentul României ca UDMR-ul să retragă această decizie dată la Cluj în cel mai rușinos mod cu putință. Anul trecut a fost anul Centenarului când am fost jigniți peste măsură de Ungaria și de politicienii UDMR de la vârf... au făcut din păcate anul 2018 un an de confruntare cu cetățenii români majoritari să nu-i mai sărbătorim de Centenar, sărbătorim 100 de ani când Armata Română a eliberat de sub jugul bolșevic Ungaria și este și asta o sărbătoare pentru noi toți, pentru că România a reprezentat o ancoră împotriva bolșevismului atunci când a ancorat opincile pe turnurile Parlamentului Maghiar. Acesta a fost scopul ajungerii armatei române la Budapesta, când am pus opincile pe clădirea Parlamentului ungar, să eliberăm Ungaria de bolșevism. "*

9. Asociația petentă apreciază că informațiile sunt condimentate cu ironie și informații false, acestea fiind făcute cu scopul de a instiga cetățenii români împotriva etnicilor maghiari.

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile Societății Antena 3

10. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată apreciază că nu sunt incidente prevederile OG nr. 137/2000 și pe cale de consecință nu se impune aplicarea unei sancțiuni contravenționale societății.

11. Se apreciază că afirmațiile realizatorului, din cadrul emisiunii "Punctul de întâlnire" din data de 27.02.2019, au fost realizate în limitele dreptului la liberă exprimare, drept recunoscut și garantat de art. 10 CEDO și jurisprudența Curții Europene.

12. Referitor la criticile care pot fi aduse politicianilor (și similar, celorlalte persoane publice) sunt invocate cauzele *Lingens c. Austriei* și *Oberschlick c. Austriei* care statuează faptul că limitele libertății de exprimare sunt mai largi în cazul politicianilor. Pentru persoanele care sunt persoane publice dar nu sunt politicieni, Curtea s-a pronunțat similar în cauzele *Arbeiter c. Austria*, *Nielsen și Johnson c. Norvegia*, *Ierusalem c. Austria*.

13. De asemenea, limitele sunt mai largi atunci când vizează persoane politice, acestea expunându-se deliberat unui control atent atât din partea presei cât și a publicului fiind invocate cauzele *Lopes Gomes c. Portugaliei* și *Eon c. Franței*.

14. Cu privire la idei și modul de exprimare a acestora libertatea de exprimare acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență, ori considerate inofensive, cât și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează iar libertatea presei include apelul la un grad ridicat de exagerare sau provocare (*Dalban c. România*). "Curtea, în mod repetat a subliniat în jurisprudența sa că satira este o formă de expresie literară și de comentariu social, care, prin exagerarea și distorsionarea realității, în mod natural urmărește să irite sau să provoace. Acesta este motivul pentru care Curtea reclamă o deosebită atenție în exprimarea oricărei ingerințe în libertatea de exprimare a unui artist sau a unei persoane care alege să se exprime în acest mod (*Tuşalp c. Turciei*)

15. Libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice iar felul în care se poate manifesta este practic nelimitat în privința mijlocului ales.

16. Curtea a statuat că trebuie să se distingă cu grijă între fapte și judecăți de valoare. Pentru judecățile de valoare, obligația de a le dovedi este deci imposibil de îndeplinit și aduce atingere libertății de opinie. (*Ierusalem c. Austriei*, *Brasilier c. Franței*). Curtea a recunoscut că o afirmație veridică poate fi dublată de remarci suplimentare, de judecăți de valoare, de supoziții ori de insinuări susceptibile să creeze o imagine eronată în ochii publicului (*Vides Aizsardz`ibas Klubs c. Letoniei*).

17. Astfel Consiliul trebuie să analizeze dacă subiectul dezbătut este de interes public, pe de o parte, iar pe de altă parte dacă exercitarea dreptului la liberă exprimare a avut loc în limitele acestui drept.

18. Subiectul dezbătut era unul de interes public dată fiind importanța activității UDMR dar și contextul politic și rolul UDMR în actualul context politic și social. De altfel acest subiect a fost dezbătut și anterior emisiunii și în cadrul altor publicații.

19. Un partid care are un rol important în viața politică a României, cum este cazul UDMR ar trebui să înțeleagă că își subordonează o parte din dreptul la imagine, dreptului opiniei publice de a-l analiza de o manieră critică și uneori chiar exagerată.

În emisiunea respectivă nu au fost folosite cuvinte jignitoare ci numai expresii de natură a capta atenția asupra importanței problemei supuse analizei.

20. Hotărârile CEDO indică principiul conform căruia adevărul obiectiv al declarațiilor nu trebuie să fie singurul criteriu de luat în considerare de către instanțe, elementul determinant trebuind să fie buna credință a autorului afirmațiilor care afectează reputația părții reclamate. Analizând buna credință a realizatorului se poate reține că acesta a procedat la realizarea acestei emisiuni după ce, anterior, fuseseră publicate o serie de articole despre subiectul dezbătut.

Punctul de vedere formulat de către realizatorul emisiunii

21. Prin punctul de vedere formulat solicită să se constate, prin hotărârea care se va adopta, că nu a săvârșit o faptă de discriminare, în sensul că nu a afirmat sau determinat o stare de deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de etnie.

22. Partea reclamată arată că a formulat un comentariu pe teme politice în sensul în care viza adoptarea de către o formațiune politică, în cadrul Congresului UDMR din 23.02.2019 a deciziei ca steagul roșu, alb, verde (drapelul Ungariei) este simbolul național propriu al comunității maghiare alături de steagul Ținutului Secuiesc, de imnul Ungariei și de imnul Ținutului Secuiesc. Se arată că nu există îndoială că această decizie este una politică, concluzie care derivă din prevederile art. (1)¹ din Legea nr. 14/2003 a partidelor politice.

23. Critica unei formațiuni politice reprezintă, într-o societate democratică, una din formele fundamentale de manifestare și exercitare a dreptului la liberă exprimare.

24. În petiție se arată în intenționat specios, prin petiție se susține că partea reclamată ar fi emis afirmații discriminatorii la adresa etnicilor maghiari din România. Chiar din textul citat în petiție reiese că afirmațiile au vizat în mod exclusiv doar activitatea formațiunii politice. *...sare si ...liderul unui partid absolut rușinos, care acum câteva zile într-un congres ținut la Cluj- Napoca și-a adoptat drept drapel oficial drapelul Ungariei.; Este o rușine fără margini ce face UDMR-ul; Faptul că un partid creat pe criterii etnice, care a primit în România privilegii imense financiare, economice, politice, de absolut toate naturile să vină să spună că nu este partid românesc; UDMR-ul să retragă această decizie dată la Cluj în cel mai rușinos mod cu putință.; Anul trecut a fost anul Centenarului când am fost jigniți peste măsură de Ungaria și de politicienii UDMR de la vârf.*

25. Partea reclamată arată faptul că, în calitatea sa de jurnalist, era îndreptățit să formuleze un discurs critic la adresa activității unui partid politic în măsura în care a apreciat că decizia adoptată contravine prevederilor Art. 1² și 12³ din Constituție.

26. Referitor la acuzația potrivit căreia ar fi instigat împotriva cetățenilor români de etnie maghiară – acuzație extrem de serioasă întrucât tinde la discreditarea sa profesională – solicită să se constate că aceasta nu este susținută în niciun fel, petenta punând semnul egalității între criticarea unei decizii politice și incitarea la ură și discriminare.

27. Petenta solicită consacarea silogismului potrivit căruia critica adusă activității politice a UDMR ar constitui un act de discriminare la adresa cetățenilor români, de etnie maghiară, raționament fără suport, de natură a ataca la temelie libertatea de exprimare.

28. În final, partea reclamată arată că a luat poziție și față de alte formațiuni politice

neezitând să le reproșeze deciziile luate, atunci când interesul public o impunea.

V. Motivele de fapt și de drept

29. În fapt, Consiliul este sesizat cu privire la afirmațiile părții reclamate care ar fi adus ofensă comunității maghiare reproșând principalului partid care reprezintă comunitatea maghiară o serie de decizii respectiv adoptarea steagului Ungariei ca steag al UDMR.

30. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția invocate de către prima parte reclamată, respectiv excepția neincidentei prevederilor O.G. 137/2000 privind prevenirea și combaterea discriminării. În drept, potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*” Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate.

31. Analizând excepția invocată, Colegiul director urmează a analiza petiția formulată urmând a o admite în parte cu privire la prima reclamată constatând faptul că, în privința postului reclamat, competența aparține în exclusivitate Consiliului Național al Audiovizualului. În ceea ce urmează, vor fi analizate afirmațiile făcute de către a doua parte reclamată în cadrul emisiunii ”Punctul de întâlnire” din data de 27.02.2019.

32. În drept, în soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

33. Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile reclamatului, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

34. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- ✓ să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- ✓ să urmărească un scop legitim,
- ✓ să fie necesară într-o societate democratică și
- ✓ să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

35. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că **ambele texte normative**

sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

36. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România.

37. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- ✓ un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul orientării sexuale,
- ✓ ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

38. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

39. **Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.**

40. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

41. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

42. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

43. În scopul de a determina dacă declarația obiect al prezentei sesizări constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: **obiectivul urmărit de către partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autor al afirmației.**

Obiectivul urmărit de către a doua parte reclamată

44. Obiectivul urmărit de reclamat este important: a dorit acesta să disemineze opinii legate de o anumită categorie profesională ori a urmărit doar informarea asupra unui subiect de interes public (vezi Jersild c. Danemarca). În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Colegiul apreciază că, în speță, declarațiile părții reclamate au avut rolul de a informa publicul reprezentând opinia proprie a părții reclamate cu privire la adoptarea drapelului în culorile roșu, alb, verde ca steag al comunității maghiare.

Contextul în care a fost făcută afirmația

45. Afirmațiile făcute de către partea reclamată au fost făcute în cadrul emisiunii din data de 27.02.2019, urmare Congresului Uniunii Democrate a Maghiarilor din România care a avut loc la Cluj Napoca, la data de 23 februarie 2019. La acel congres s-a proclamat "Comunitatea maghiară din România este parte integrantă a națiunii maghiare, prin urmare își asumă simbolurile și însemnele acesteia, dar dispune și de simboluri proprii. Temeliile principale ale identității noastre naționale sunt acele simboluri care disting națiunea maghiară, și în cadrul acesteia pe maghiarii din Transilvania de alte națiuni și prezintă, într-un mod unic, particularitățile maghiarilor pentru întreaga lume." Astfel s-a hotărât " **Simbolul național al comunității maghiare din România îl constituie culorile naționale ale maghiarilor: roșu, alb, verde.** Steagul comunității maghiare este alcătuit din trei benzi orizontale de lățime egală, având, de sus începând, culorile roșu, alb și verde." " **Afișarea simbolurilor noastre naționale la orice eveniment, în orice situație sau formă sunt considerate ca propriile noastre simboluri comunitare și în niciun caz, din punct de vedere juridic, nu echivalează cu arborarea publică a drapelului național al Ungariei,** a cărui arborare în România este reglementată de convenții internaționale și de legi naționale."

46. Partea reclamată își exprimă propriile opinii legate de adoptarea "steagului Ungariei" aducând o serie de critici conducerii UDMR și apreciind decizia luată ca fiind profund ofensatoare cu privire la cetățenii români, apreciind că aduce atingere atât românilor și maghiarilor care trăiesc în România.

47. Afirmațiile făcute au avut un rol important în sfera de dezbatere publică. Partea reclamată a prezentat publicului punctul său de vedere cu privire la hotărârea adoptării steagului Ungariei, solicitând conducerii partidului respectiv să revină asupra deciziei luate.

48. Astfel, Colegiul nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică, neaducând atingere comunității maghiare din România. Criticile părții reclamate au fost îndreptate împotriva U.D.M.R. și a conducerii sale. Cu privire la acest aspect Colegiul director apreciază că președintele U.D.M.R. este un lider politic uneori acțiunile acestuia fiind criticate de jurnaliști. În cauza Vellutini și Michel contra Franței, Curtea a remarcat că primarul, care putea fi identificat din pliantul în litigiu, nu fusese însă menționat pe nume. Acesta a fost doar criticat în ceea ce privește îndatoririle sale și nu au fost făcute afirmații de natură privată împotriva sa. Curtea a repetat că **limitele criticii acceptabile sunt mai mari față de un politician decât față de o persoană particulară.** Politicienii se deschid în mod inevitabil și cu bună știință unei examinări riguroase a fiecărui cuvânt și faptă atât din partea jurnaliștilor, cât și a publicului larg și, prin urmare, trebuie să manifeste un grad mai mare de toleranță față de critică.

Conținutul afirmației

49. " *sare si Kelemen Hunor ....liderul unui partid absolut rușinos, care acum câteva zile într-un congres ținut la Cluj- Napoca și-a adoptat drept drapel oficial drapelul Ungariei. Este o rusine fără margini ce face UDMR-ul și coarda pe care ei o întind este prea lungă. Faptul că un partid creat pe criterii etnice, care a primit în România privilegii imense financiare, economice, politice, de absolut toate naturile să vină să spună că nu este partid românesc și să adopte steagul Ungariei drept steag oficial al UDMR, este o jignire, un comportament mizerabil și este, aș spune o ofensă adusă în egală măsură românilor și maghiarilor care trăiesc în această țară. Etnicii maghiari din această țară sunt cetățeni români și orice stat civilizat european trebuie să se bucure de respectul cetățenilor lor. Dacă nici măcar acest minim efort nu-l putem face să respecte drapelul național al României, ei ca cetățeni români.*"

Modul în care au fost făcute afirmațiile

50. Colegiul director apreciază că exprimarea folosită în titlul articolului nu este cea mai fericită însă declarațiile din cuprinsul articolului nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, **încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.**

51. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare**". (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ mai largă atunci când autorul declarației este un jurnalist. Curtea a acordat întotdeauna o protecție deosebită libertății de exprimare în cazul jurnaliștilor, în cauza *Lingens c. Austriei* precizând expres rolul său, astfel : « Dacă presa nu trebuie să depășească limitele prevăzute în special pentru protejarea reputației altora, ei îi incumbă obligația de a comunica informații și idei asupra problemelor dezbătute în arena politică, precum și cele care privesc alte sectoare de interes public. La funcția sa, care constă în a difuza, se adaugă dreptul pentru public de a le primi. », presa fiind considerată « câinele de pază al democrației »

52. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit. **O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul apartenenței la comunitatea maghiară, criticile fiind îndreptate împotriva unei formațiuni politice și a conducerii și nicidecum neavând drept consecință știrbirea dreptului la demnitate a cetățenilor români, etnici maghiari.** De altfel realizatorul arată că respectiva decizie reprezintă o ofensă adusă în egală măsură românilor și maghiarilor care trăiesc în această țară.

53. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele publice ca, ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

Concluzii

54. Colegiul director, reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

55. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, *Lingens c. Austriei*).

56. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că

“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia).

57. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice.

58. Trebuie reținut totuși faptul că orice comunitate este liberă să-și aleagă simbolurile reprezentative. Așa cum românii din afara granițelor folosesc ca simbol tricolorul care este totodată și steagul României, nu este ieșit din comun ca maghiarii din România să-și aleagă ca simbol acele culori, care figurează în drapelul Ungariei. Acest simbol s-a utilizat de către maghiari și în perioada în care Ungaria nu exista, fiind sub ocupația Imperiului Habsburgic. În consecință în mod evident nu este doar un simplu simbol de stat. Opinia publică românească nu a acceptat simbolurile istorice al comunității maghiare din România, oricare ar fi fost acel simbol. Parlamentul României a votat o zi festivă pentru unele comunități etnice din România, cum ar fi spre exemplu sârbii sau romii, a refuzat însă să accepte o zi pentru comunitatea maghiară. Reclamații nu au analizat, cum ar fi fost demn unui jurnalist, situația creată de această opoziție de a recunoaște simbolurile unei comunități care trăiește pe teritoriul actual al României de mai bine de 1000 de ani. Reclamații trebuie să înțeleagă că, în conformitate cu art. 10 alin. 2 din Convenție europeană a drepturilor omului, exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități. Aceste responsabilități impun ca în situații de conflict să nu se utilizeze un limbaj care poate duce la adâncirea conflictului. Ori textul analizat, chiar dacă se referă la un partid politic (dar care este partidul reprezentativ al comunității maghiare din România), prin modul în care se raportează la un simbol multisecular al comunității maghiare, afectează negativ această comunitate.

59. În speța de față nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, criticile părții reclamate fiind îndreptate împotriva unui partid și a conducerii sale.

60. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de către persoanele publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

61. **Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul declarațiilor, contextul în care a avut loc, rolul în societate a persoanei, autor al afirmației,** constatăm că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.
2. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Data redactării: 30.12.2019
Motivată/redactată – T.S./H.I./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.